

Altijd op koers voor verandering

19de eeuw

profetische eeuw

ideologieën aan de macht

messianisme als drijfkracht

dromen over een nieuwe mens, een nieuwe wereld

tijd voor verbeelding en utopie

belofte

20ste eeuw

verschrikkelijke eeuw

rationalisme

totalitarisme

passie voor het werkelijke

ideologie omgezet in harde werkelijkheid

de mens aan zet

God en godsdiensten doodverklaard

de oude mens moest weg, de nieuwe werd geprogrammeerd

tijd voor collectiviteit en massa

21ste eeuw

de eeuw van het weer beseffen van het niet (volledig) weten

het tekort zien in eigen ideologie

het tekort zien in eigen handelen

relativeren van theorie

relateren van idee aan handelen met anderen

niet meer het primaat van de theorie

wel de prioriteit voor ethiek

niet één ethiek, wel vele ethieken samen

het gelaat van de ander als gids voor het ik

aanvaarden en respecteren van grenzen

ruimte voor de diepere betekenis van mens en wereld

jpv

*Wat betekent deze evolutie voor het opstellen van ons sociaal project,
voor de uitbouw van onze sociale beweging?*

19e eeuw... 20ste eeuw... 21ste eeuw...

40 jaar na 68' ...

Sociale beweging en actie op de wijze

van de ethische cirkelbeweging volgens Levinas

1. Alles begint met het appèl in het gelaat van de ander, met het aanvoelen van de ander, met de ander centraal te stellen.

Enkel waar 'de ander' centraal komt te staan, ziet 'het ik' welk antwoord er moet komen. Door 'het wee en wel verhaal' van de ander wordt het ik verantwoordelijk. De smekende en strijdende ogen van de ander zijn de motor van verontwaardiging. Het ik krijgt een prioritaire opdracht: schep geluk voor de ander.

2. Vanuit het appèl naar het verstand.

De ellende van het volk en de kreet van de naaste geven te denken. Het is tijd voor analyse. Waarom zo'n onrecht, zo'n onvrede? Het is tijd voor reflectie: wat kan de ellende opheffen? Waar zit uitzicht op gerechtigheid? Het is zoeken naar een oplossing voor alle betrokkenen. Het is denken over regels, recht en wetten die rechtvaardigheid installeren en garanderen.

3. Vanuit de theorie en de blauwdrukken naar de praktijk.

Recht en wetten moeten werkzaam worden, moeten hun deugdelijkheid bewijzen op het terrein. Beleidsvoorstellen en -standpunten moeten de toets ondergaan van de concrete werkelijkheid.

Het is de tijd van doen om te laten, bij te sturen, aan te vullen. Het is zicht krijgen op de onvoorziene en onbedoelde effecten. Het is de confrontatie gaan met conflicterende derden.

4. 'Van handelen' terug naar 'tijd voor het hernieuwde appèl van de ander'.

Het leven beweegt, het samenleven verandert. De ander is altijd weer anders, altijd weer nieuw. Het contact met de levende naaste, met zijn altijd weer nieuwe verhalen is de permanente bron van aftoetsing en bijsturing van sociale reflectie, van sociale beweging en actie; van socio-politiek beleidswerk.

Sociale beweging, sociale actie en socio-cultureel beleidswerk op de wijze van de ethische cirkelbeweging van Levinas is: beslissen en handelen met de mens als uitgangspunt en als doel. Alles wat niet op deze wijze wordt beslist zal een inferieure beslissing zijn, en een gevaarlijke (totaliserende).

Om een samenleving die aan allen ruimte biedt voor waardig (samen)leven...

Om mensen die voor medemensen dichtbij en veraf antwoord willen zijn...